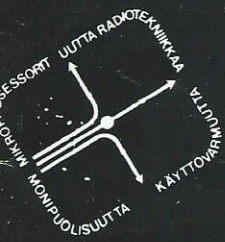

RS

RADIOSÄHKÖTTÄJÄ

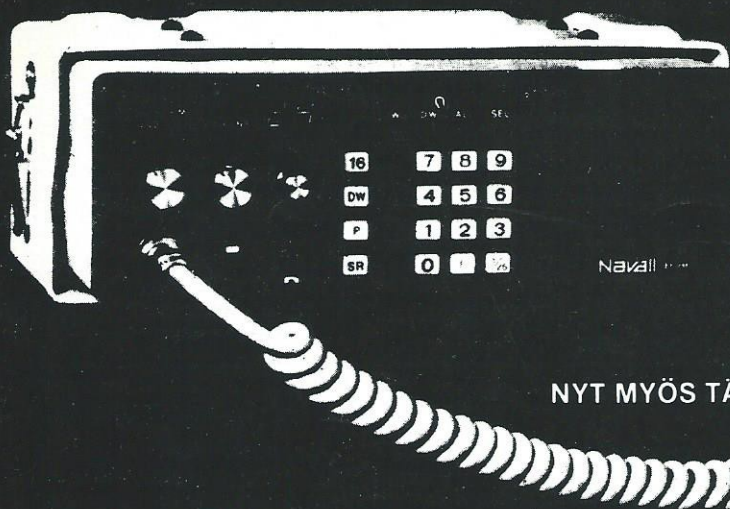
- Koulutus Englannissa
- Toimintakertomus
- Keimolan kuulumisia
- Kirjeenvaihtoa

Nyt mikroprosessori VHF

Navall

Suosittu Navalecin uusi, mikroprosessoriperustainen meri-VHF. Uudet kanavanvalinnan painonapit, kanavan 16 pikavalinta ja ohitus. Lisävarusteena yksityiskanavat ja Saimaan kanavan radioliikenteen erikoisvalmius. Jännitemuuttaja ja kutsuvastaanotin.

NYT MYÖS TÄYSDUPLEX!

Maahantuojat, huolto, markkinointi

Visi-radio Oy

Keskuskatu 14, 48100 KOTKA 10 Puh. 952-16310

KAIKKIEN
LAIVARADIOLAITTEIDEN
TÄYDELLINEN HUOLTO

HELMIKUU

1 • 1982

Ylimääräinen viestiohjaajan toimi

Vaasan poliisilaitokseen sijoitettu 1.6.1982 avoimeksi tuleva ylimääräisen V20 pl:n viestiohjaajan toimi haettava Vaasan poliisimestarille osoitettavien ja viimeistään 22.3.1982 ennen virka-ajan päättymistä poliisilaitoksen kansliaan toimitettavien hakemuksin.

Kelpoisuusehtona II lk kansainvälinen radiosähkötäjän tutkinto ja perehtyneisyys radiolaitteiden korjaus- ja huoltotöihin. Hakemukset asianmukaisine todistuksineen lähetettävä osoitteella Vaasan poliisilaitos pl 189 65101 Vaasa 10.

SISÄLTÖ — INNEHÅLL

Liukumakorotus vihdoinkin	3
Löneglidet ersätts	4
Koulutuksessa korjattavaa	5
Metriampeerista	6
Inmarsat käyttöön	8
SR toimintaa ja tiedotuksia	9
Svenskt sammandrag	9
Kuolleita	9
Ceylonilainen visiitti	11
Onnittelemme	12
Toimintakertomus	13
Radiosähkötäjien koulutus Englannissa	20
Uusi pätevyystodistus tulossa Englannissa	25
Suomalainen rannikkoasema	28
Keimolan kuulumisia	29
Kirjeenvaihtoa	31
Meiltä & muualta	34

Suomen Radiosähkötäjäliitto r.y.

Sepänkatu 13 A 1,
00150 Helsinki 15

Postiosoite:

PL 104, 00151 Helsinki 15.

Puhelin:

90-635320
Toiminnanjohtaja suoraan
90-669868
Järjestösihteeri suoraan
90-637959

Postisiirtotili:

Jäsenmaksut 7590-9
Kukkamaksut 427543-3

Toiminnanjohtaja:

Heikki Santala
puh. kot. 90-5050066

Puheenjohtaja:

Heikki Santala

Varapuheenjohtaja:

Seppo Sihvonen

Hallituksen jäsenet:

Laivat: Timo Kropsu, Pekka Mattinen, Juhani Tikkanen, Antero Zetterberg
Rannikkoradioasemat:
Ebba Hæggström
Jäänmurtajat: Bo Långholm
Poliisiradioasemat:
Seppo Rytönen
Pienryhmät/Muut toimet:
Pentti Marjakangas

Hallituksen varajäsenet:

Laivat: Kalevi Immonen, Heikki Riippa, Juhani Sucksdorff, Guy Ekman
Rannikkoasemat:
Harry Blomqvist
Jäänmurtajat: Osmo Kupela
Poliisiradioasemat:
Ilkka Toivanen
Pienryhmät/Muut Toimet:
Kaarlo I Railo

Radio- sähköttäjä

ISSN 0355-5496

Kansainvälisten radiosähköttäjien äänenkannattaja

"Radiolennätin" 1930—31
"Radio OH" 1932—49
"Radiosähköttäjä" 1950—

Julkaisija: Suomen Radiosäh-
köttäjiliitto r.y. Helsinki

Päätoimittaja:

Heikki Sanfala
PI 104
00151 Helsinki 15
puh. 90-635320

Ilmoitukset 1981:

Toimittaja Ebba Hæggström
Latvatie 2
02710 Espoo 71
puh. 90-597 679
Mediatiedot saatavissa
Suomen
Radiosähköttäjiliitosta
ja toimittajalta.

Ilmestyy 20. helmi-, huhti- ja ke-
säkuuta, 30. elo- ja lokakuuta se-
kä 10. joulukuuta. Ilmoitusten ja
lehteen tarkoitetun aineiston ol-
tava toimituksen käytettävissä
4 viikkoa ennen kunkin nume-
ron ilmestymistä.

Tilaushinta 40 mk vuodelta
Irtonumero 5 mk.

Offsetpiste Ky

RS

RADIOSÄHKÖTTÄJÄ

1/1982 33. vuosikerta

Liukumakorotus vihdoin!

29.1.1982

Radiosähköttäjiliitto asetti vuosi sitten Pekkas-ratkaisuun mukaanmenon ehdoksi sen, että sähköttäjille taataan sama ansiokehitys kuin mitä teollisuudessa keskimäärin tapahtuu. Eli jos yleiskorotukset ovat samat, niin täytyy myöskin liukumakorotusten olla samat jotta ansiokehitys olisi sama.

Teollisuudessa sopimuspalkkojen päälle on maksettu viimeisen kymmenen vuoden aikana keskimäärin 4,5 % liukumakorotukset joka vuosi. Merenkulussa ei mitään taulukkopalkkojen päälle tulevia "ylimääräisiä" korotuksia tunneta.

Liitto vaati sellaista ansiokehityslauseketta, jolla jo sopimusta tehdessä voidaan ko. liukumakorotukset taata. Liitto ei hyväksynyt sitä, että liukumakorotuksista neuvoteltaisiin aieman käytännön mukaisesta jälestäpäin, koska siitä on erittäin huonot kokemukset. Merenkulun palkkatilastointi on niin hatarata, ettei siitä ole käyttöä tähän tarkoitukseen.

Ansiokehityslausekkeesta päästiinkin yllättävän nopeasti yksimielisyyteen kun otetaan huomioon, että sak-laiset liitot olivat hyväksyneet kokonaan toisenlaisen, pekka-ratkaisun mukaisen ansiokehityslausekkeen.

Radiosähköttäjiliiton läpiajan ansiokehityslausekkeen perusteella sähköttäjille maksetaan teollisuuden liukumien mukaiset palkankorotukset kaksi kertaa sopimuskauden aikana. Korotusprosentit otetaan virallisista Tilastokeskuksen tilastoista.

Teollisuuden palkkaliukuma on vuonna 1981 ollut tällä hetkellä käytettävissä olevien lähes lopullisten tilastotietojen mukaan keskimäärin 3,6 %. Tämän mukaisesti radiosähköttäjän taulukkopalkkoja korotetaan sovittujen yleiskorotusten lisäksi 1.3.82 3,6 %.

Pekkas-sopimuksen mukaan asiasta olisi neuvoteltu vasta tammikuussa 1983 ja vertailtu jälleen merenkulun palkkatilastoja maapuolen tilastoihin. Tämä tuskin olisi johtanut sen parempiin tuloksiin kuin aiemminkaan, eli vain loputtomiin väitteilyihin tilastojen luotettavuudesta.

Kun yleiskorotukset merenkulkijoille ovat 1.3.82 2,6 % ja nyt tulevat liukumakorotukset 3,6 %, niin luulisi nyt jo kaikkien ymmärtävän kuinka isosta ja tärkeästä ratkaisusta on ollut kyse.

Vaikka Radiosähköttäjiliitto asian ajoikin läpi, niin emme pane pahaksemme vaikka kaikki merenkulkijat saavat samat korotukset. Mielestämme he olisivat olleet vastaaviin korotuksiin oikeutettuja koko sen ajan, jolloin keskitettyihin ratkaisuihin on yhdytty. Valitettavasti vain näin ei ole tapahtunut vaan jälkeensääneisyys on täytynyt mitata ulos toisin keinoin.

Mistään ilmaisista korotuksista ei ole kysymys. Varustajien ei ole syytä heittää tuhkaa päälle vaan liukuma nousikin suhteellisen suureksi. Uskomme, että viime vuosien kokemusten perusteella kysymys on sitenkin halvasta rahasta.

Heikki Santala

Löneglidet ersätts

För ett år sedan gick Radiotelegrafistförbundet med på att ingå ett Pekkanenavtal förutsatt att telegrafisterna garanterades samma lön som den genomsnittliga löneutvecklingen inom industrin. Om alltså de allmänna förhöjningarna är de samma måste följaktligen också löneglidet vara lika stort för att inkomstutvecklingen skall hållas på samma nivå.

Inom industrin har man under de senaste tio åren betalat genomsnittliga löneglidsersättningar på 4,5 %. Inom sjöfarten känner man inte till några överloppsersättningar utöver tabell-lönerna.

Förbundet krävde en sådan inkomstutvecklingsklausul som garanterar nämnda löneglidsförhöjningar redan då man ingår avtalet. Förbundet godkände inte det traditionella mönstret enligt vilket man i efterhand skulle förhandla om löneglidet, eftersom man fått dåliga erfarenheter av förhandlet. Lönestatistiken inom sjöfartsbranschen är så ofullständig att man

inte kan lägga den till grund för här avsedda beräkningar.

Häpnadsväckande snabbt nådde man enhällighet om inkomstklausulen isynnerhet som de FFC anslutna förbunden godkände en väsentligen avvikande inkomstklausul baserad på Pekkanenlösningen.

Enligt den inkomstutvecklingsklausul som Radiotelegrafistförbundet trumfat igenom får telegrafisten två gånger under avtalsperioden ett lönepåslag som motsvarar löneglidet inom industrin. Förhöjningsprocenterna beräknas utgående från Statistikcentralens officiella statistik.

Löneglidet inom industrin har 1981 varit enligt tillgänglig statistik i medeltal 3-6 %. Enligt detta kommer telegrafisternas tabelllöner att höjas förutom med de avtalade allmänna förhöjningarna ytterligare med 3,6 % den 1.3.82.

Enligt Pekkanenavtalet borde förhandlingar ha förts först i januari 1983 och än en gång borde man då jämföra sjösidans löne-

statistik med motsvarande landsiffror. Knappast hade detta lett till bättre resultat än förut: Ett långdräktigt tvistande om statistikens tillförlitlighet.

Eftersom den allmänna förhöjningen den 1.3.82 för sjöfarande är 2,6 % och löneglidsersättningen 3,6 % kan man ta för givet att alla nu förstår vilket stort och viktigt mål vi nått.

Fast det var radiotelegrafisterna som förhandlade sig till resultatet, unnar vi gärna de övriga sjöfarande frukten av vår möda. Vi anser att de gjort sig förtjänta av motsvarande förhöjningar alltsedan man gått med i den centrala uppgörelsen. Tyvärr blev det inte så, utan man har varit tvungen att utmäta sina tillgodohavanden med andra metoder.

Det är ingalunda fråga om någon gratisutdelning. Redarna behöver inte strö aska i håret för att ersättningen för löneglidet blev relativt hög. Vi anser — utgående från våra erfarenheter under årens lopp — att det trots allt är fråga om reapingar.

MÖTESKALLELSE

Finlands Radiotelegrafistförbund rf:s

VÄRMÖTE

hålls lördagen den 24 april 1982 med början kl. 12.00 i Byggmästarnas hus auditorium Fredriksgatan 51-53 i Helsingfors. Granskandet av fullmakterna börjar kl. 11.30. Vid mötet behandlas de i stadgarnas 16 § nämnda frågorna, ett till styrelsen gjort förslag om tolkning av stadgarnas 23 § samt frågan om samarbete med Suomen Erityisteknisten Liitto SETeLi ry.

Styrelsen

Koulutuksessa korjattavaa

Radiosähköttäjäliitto on joutunut uhraamaan runsaasti voimavaroja ammattikunnan koulutuksen kehittämiseen. Näyttää myös siltä, että näin on tehtävä jatkossakin.

Peruskoulutus vakinaistettiin vasta vuonna 1972 Raumalle siirtymisen yhteydessä. Opetusohjelma tällöin uudistettiin ja opiskeluajaksi tuli kaksi vuotta, mitkä sinänsä merkitsivät huomattavaa parannusta aiempaan verrattuna. Ruotsinkielinen radiosähköttäjäkoulutus aloitettiin puolestaan vuonna 1954 Maarianhaminan merenkulkuoppilaitoksessa.

Radiosähköttäjäkoulutuksen liittäminen merenkulkuoppilaitosten yhteyteen tapahtui aikanaan Radiosähköttäjäliiton esityksestä ja suunnana. Ajatuksena lienee ollut se, että sähköttäjä hyötyisivät tästä kytkennästä omassa koulutuksessaan. Siitä voidaan kokemusten ja tulosten perusteella olla toistakin mieltä. Monet ovatkin sitä mieltä, että koulutuksen liittäminen teknisen opetuksen yhteyteen — kone-mestarien koulutuksen lailla — olisi ollut oikeampi ratkaisu.

Ajan tasallakin oleva koulutus ja saatu oppi vanhennee teknisen kehityksen myötä nopeassa tahdissa. Täydennyskoulutus kuuluu oleelliseen osana ammattitaidon ylläpitämiseen. Liiton toimenpitein vuonna 1975 Raumalla aloitettu tämän alan kurssitus on antanut ensiavun mutta ei poistanut jatkohoidon tarvetta. Uudemman koulutuksen saaneet ovat jo täydennyskoulutuksen tarpeessa.

Tuiki tarpeellinen jatkokoulutus saatiin vihdoin alulle vuonna 1979 tutkanhuoltokurssien muodossa. Sen tie on ollut todella kivinen. Kapuloita on pantu rattaisiin vähän joka suunnalla. Näiden pariviikkoisten kurssien tulokset ja kokemukset kurseista ovat kuitenkin olleet niin myönteisiä, ettei vastustajille ole annettu periksi. Tätä koulutusta tarvitaan yhä lisää.

Koulutus, jota ei vielä ole saatu lukuisista aloitteista ja esityksistä huolimatta edes alulle on pakollinen laivaharjoittelu pätevyystutkinnon jälkeen. Sähköttäjälle se on erittäin tarpeellinen, koska hän joutuu heti yksin hoitamaan ja vastaamaan tehtävistään; ei ole ykkö-

siä eikä kakkosia, joilta kysyisi neuvoa. Muissa pohjoismaissa asia on hoidettu.

Liiton koulutusvaliokunta ja myös hallitus on käsitellyt kaikkia edellä mainittuja koulutuskeskusteluita ja päättänyt tavoitteista ja toimenpiteistä. On myös päätetty suorittaa jäsenistön keskuudessa mielipidetutkimus koulutusasioista. Tähän toivotaan jokaisen vastaavan.

Koulutusvaliokunta ja hallitus päättivät yksimielisesti pitää kiinni jo vuosia sitten omaksumasta kannasta ja linjasta radiosähköttäjäkoulutuksen kehittämiseksi.

Kannan mukaan nykyistä opetusohjelmaa tulee tarkistaa siten kuin liitto ja varustamoyhdistys aikanaan esittivät, eli teknisiä aineita äidinkielen ja liikunnan sijalle. Keskiasteen uudistuksen yhteydessä teknisen opetuksen osuutta tulee edelleen vahvistaa liiton aieman esityksen mukaisesti.

Täydennyskoulutusta tulee jatkaa ja järjestää aina sellaisina kevätlukukausina, jolloin ei ole kahta rinnakkaisluokkaa peruskoulutuksessa käynnissä. Liitto pitää kiinni peruskurssien aloittamisesta vain syksyisin. Täydennyskursien ohjelma on tarpeen uudistaa.

Jatkokoulutus tulee saada vakinaiseksi niin, että aikataulut ja ohjelmat ovat muiden kurssien tapaan selvillä vuodeksi etukäteen. Pakollinen harjoittelu tulee liiton kannan mukaisesti aloittaa kevätkaudella 1983 ja sen jälkeen seurata kiinteästi kunkin kurssin valmistumista.

Koulutukseen kuuluu toki paljon muutakin, esimerkiksi opetusmenetelmien ja tason seuranta ja kehittämistä. Tarvittavien laitteiden ja välineiden hankintavaatimukset ja tukemiset, jne.

Liiton hallitus on päättänyt määrätietoisesti pyrkiä kehittämään ammattikoulutusta. Olemme myös useita kertoja esittäneet toimikunnan tai työryhmän asettamista, jotta eri näkökannat voitaisiin sovittaa yhteen. Ei meillä ole tietenkään mitään sitä vastaan, että asia hoidetaan osapuolten kesken ilman toimikuntaa.

Sähköttäjäjen tavoitteena on saada koulupenkiltä entistä pätevämpi alansa ammattimies.

Metriamppeeri on vanha määritelmä lähettimen kantamasta. Tietty määrä metriamppeereja tietyvästi kantaa tietyn matkan. Liekkö vanhan Lontoon Sopi-muksen aikaisia teesejä.

Metriampeeri, eli myöhemmin lyhenne MA, määritellään siten, että antennin korkeus kerrotaan lähettimen antennivirtamittarilukemalla.

Mielestäni sillä ei ole suoraa yhteyttä maailmalle säteilevään tehoon, eikä siihenkään kuinka hyvin lähetin menee vireeseen. Sama lähetinhän saattaa pökätä taivaalle tehoa paljonkin, vaikka ampeerivirtamittari ei näytä paljon mitään?

Suuri virta antennin alapäässä (= antennivirtamittarin kohdalla) tarkoittaa taas sitä että siellä ei ole suurta jännitettä, ja se taas sitä että rf-jännite ei lyö läpi.

Toisaalta hyvän Q-arvon omaava, lähes ideaalinen ja vireessä oleva antenni teoriassa pitää sisällään hyvin korkeita jännite"kupuja". Ja vastaavasti myös virtakupuja. Korkea jännitekupe ei saisi sattua seuraaviin kohtiin siirtolinjaa, eli antennia:

1. Läpimeno raudan läpi, 2. Eristimien kohdille ja 3. yleensäkin kohtiin missä nollataso, eli maa, eli meritaso on kovin lähellä.

Laivahommissa täytyy tulla toimeen yhdellä ainoalla jotenkuten korsteenin ja maston väliin ripustetun antennin kanssa.

Hyvä ratkaisu on telakoitten ja brykän suunnittelijoitten mu-

kaan se, että saadaan sopimaan mahdollisimman piiloon kaksi antennia, joista päissä olevien eristeiden välttämättä tarvitsemat metrit vielä nitistetään pois.

Sitä antennia kumma kyllä ei voi alunperin kunnolla laivaan asentaa. Ahterilaivassa pitäisi olla oma erillinen mastonsa mahdollisimman kaukana massiivisesta savupiipusta, johon toisen pään voisi vetää. Jollei korsteenista muuten päästä eroon niin ainakin muutama metri sen yläpuolelle edes.

Turhaa jaaritusta. Sinnehän ne työnnetään, usein korsteenin ylätasoon alapuolelle ja ihan viereen. Hyvin menee? Ei nyt ihan, mutta kun ei voi valittaa niin näin on.

Mutta asiaan, eli metriamppeeriinkin: Eli ampeerit metreiksi kerrottuina. Lukemaa kysellään radioaseman katsastuksessa. Sen pitää varalähettimellä vara-antennin olla 500 kHz:llä ja nimenomaan A2:lla vähintään 100 MA.

Tapahtui tässä eräänä päivänä laivan katsastus ja mokoma kummajainen, MA-lukema, ei tyydyttänyt valtion virkailijaa. Asiaan ei tällä kertaa kuulu, eikä vaikuta se, että kyseisellä lähettimellä on workittu Ventspilsin rediltä Helsingiradioon. Kun MA-lukema ei ollut riittävä niin se piti järjestää riittäväksi. Mahdollisuuksia olisi muutama: MA on pelkkä kerroin, jonka toista osapuolta suurentamalla nousee tulo. Jos siis antennia nostaisi ylemmäs niin MA-lukema nousi. Tämä olisi ollut mahdollista.

Ja lähettimestä olisi ollut varaa nostaa tehoa. Mutta annettiin vanhojen transistorien olla rauhassa ja antennin olla niinkuin ripustettu. Virta-arvo kun nousi muutenkin ihan toisiin lukemiin. Katsastuksessa oli päälähetin myös samaa lukeman lukua varten 500 kHz:llä. Lähettimen yläpäässä on oma antenninvalintayksikkö, josta lähetimet saavat sopivat antenninsa tai keino-kuormansa. (Hätälähetin jopa menee omaan sisäiseen keino-kuormaansa ja antennikytkimellä myös päälähetimen sisuksissakin olevan keino-kuorman sisään. Päälähetin menee vain "itseensä".)

Kun päälähetimen kytki ilmaan, eli siten että Band switch oli jossain muualla kuin pitkällä eli 500 kHz:llä ja 2 MHz:n kieppeillä, tapahtui hätälähetimessä se ihme että virtalukema nousi.

Tästä päästään mielenkiintoiisiin henkimaailman syövereihin, jotka kaikki pohjautuvat vanhoihin Ohmin jaarituksiin. Wirtahan on vanhakantaisen wäittämän mukaan jännite jaettuna vastuksella. Jompaa kumpaa muuttamalla muuttuu virta. Ja tuo vastus on impedanssia RF-sähköllä, ainakin pääasiassa, ja antenneista ainakin toivottavasti. Impedanssiin vaikuttavat ainakin seuraavat tekijät antennissa:

Enstex ilmakehän tila, eli siinä olevat luonnolliset ja luonnottomat hiukkaset, kuten ilma, vesipisarot, utu, sumu, sade ja nykyisin rikki ja muut paholaisen katkut.

Siis eri "ilmoilla" antennin ulos, eli lähettimien näkyvä impedanssi on aina vähän erilainen. Siitä kait johtuu se, että mikään lähetin ei virity tuskin koskaan ihan justinsa samalle kohtaa "impedanssi-sovittimis- sa", eli niillä säädettävillä keloilla ja konkilla joita pääteasteessa on. Niissä lukee yleensä PA TUNE ja PA LOAD.

Niillä ei siis oikeastaan säädetä lähettintä vireeseen, eikä antenniakaan. Antenni on se alussa mainittu epämääräinen hapettunut metallinen naru, joka siellä ulkosalla heiluu. Ei se millään hanikalla siitä miksi- kään muutu. Sama se on lähetti- men kanssa. Pääteputket ja tran- kut pökkäävät minkä pökkäävät kollektorille tai anodille, sen mukaan mitä base trankkua aukoo tai hila päästää katodin vikkeliä elektrodeja ohitseen kohti anodiin väijyvää vastusta- matonta vetovoimaa. Ei raukka elektroni tiedä minne joutuu kun katodilta hilan ohi viuhahtaa. Riippuen siitä onko pääteasteen jälkeinen putki samanpaksuinen pitkin matkaa, niin elektroni pää- see aiheuttamaan väreilyllään sellaisen tehosiirtymän taivaalle kuin mitä pääteaste pökkäisi. Nämä PA TUNE ja LOAD saavat pääteasteen luulemaan että pöt- kö on samanpaksuista pitkin matkaa. Eli impedanssit ovat samat. Kun kaikki impedanssit ovat yhtäsuuret, siis väliaineen eli taivaan, antennin ja pääteas- teen niin silloin menee hyvin. Jos joku poikkeaa jostakin niin osa pääteasteen tehosta ei erään itämeren valtion sisäistä tilaa seurattessa ole ainakaan hyvää seurausta. Ei käy kauppa ja kansa kituu, vai kuinka se nyt oli. Ei auta vaikka kansalle sano- taan että hyvin on impedanssit. Olisi oltava kanssa.

Kuitenkin sanotaan radiokan- san kielellä että näitä sovitin veivejä veivaamalla pannaan lä- hetin vireeseen. No juu kait, so- vitaan niin. Sillä säätelyllä minun mielestäni huijataan lähe- te, ihan samalla tavalla kuin me- renkulkijat Redarien tarpeilla TES-neuvotteluissa: Heti kun lähete on kipaissut antenniin

(Kipinä töihin laivaan; taksilla roisto), niin osa siitä kuitenkin jää antennimaailman armotto- mien riistolakien mukaan tai- vaalle lähtemästä. Näin on. Sa- moin tässä esimerkkinä meri- mies tosiasiaa katsoi tarvitse- vansa tulla osan matkaa taksilla, oli kuittikin, mutta redaripa to- disti että olisi päässyt bussilla- kin, ainakin toissaviikolla, ja jättää osan matkaa maksamatta.

Töihin oltiin kuitenkin tultu. Sama se lähteen kanssa. Osa, yleensä kyllä suurin osa, mennä vilahti taivaalle. Sekin väliaineeseen hajaantuva lähete vaimen- tuu etäisyyden neliössä, kuten melkein merimiehen palkka ja pankkitilit inflaatioissa.

Perille kuitenkin menee osa ja aiheuttaa esim. OCH:n korvissa ärsykkeen, ja homma pelaa.

Ja saa toki meriväkeäkin palk- kaansa, ei ole pitkään aikaan ku- kaan nälkään kuollut. (Tosin kova jano silloin tällöin on vaivannut, samoin auton bensa taisi tulla kovin tyriiksi. Olisi tullut poikupyörällä mummoiaan meno halvemmaksi...)

Kovaa tuhlausta tämä radio- homma. Sinne sun tänne jää ta- varaa matkalle. Ja alkupäässä saivarrellaan muutamasta mar- kasta, eikun ampeerista.

Antennin impedanssiin siis vaikuttaa lähinnä sen mekaani- nen ja toisaalta sähköinen pituus. Ovat eri asioita. Konkka alapäässä lyhentää sähköistä pi- tuutta ja kela taas pidentää. (Taksimatka ja töihin tulo on aina samaa paskaa eli omalla ajalla reissataan ja itse kustan- netaan matkoja, jollei aseman is-vossikka kelpaa merimiesren- tulle, nii'in.)

Antennin kanssa on niin, että jokaisessa paikassa missä an- tenni kulkee lähellä nolla-tasoa, eli merta eli maata eli laivan run- koa, on mukana paljon konkkaa. Ja riippuen antennin solmuista ja mutkista on mukana kelaakin. Kela saisi olla, ainakin 500 kHz:llä.

Konkkaa tulkitsisin muodos- tuvan myös silloin, kun RF-jänni- te alkaa viristä maihin, eli lyö- mään läpi.

Olen nähnyt nailonisten eris-

teiden pinnalla selvää sähkövir- ran menon jälkiä, ja antennin ny- lon-koussikat ovat kuumuudesta kuplineet. On lähete lyönyt läpi.

Eli tästä päästään enstex tär- keeseen asiaan. Konkka pitäisi saada pois antennista. Ja eris- teet sellaisiksi että ne pitää. Eli sellaisiksi että ne on eristeitä eikä epämääräisiä toisaikaisia konkkia. Avaruusmuovi Teflon on yli puolimetrisenä tankona osoittanut olevansa puhdaspin- taisena kovin huono konkka, eli siis lähettimelle eristeen. Pako- kaasun rikkipestöjen ja muun moskan peitossa on teflonkin vain ihminen, eli se vuotaa. Pie- ni siivous pölyrätin kanssa eris- teiden seassa on kovin tarpeen silloin tällöin.

Toinen asia on läpivientien eheys. Jos siinä on hiushalkea- ma, niin kostealla siinäkin on vuotoa, ja eräänlaista "konk- kaa". Ainakin vähän.

Puhdas sadevesi on teoriassa tislattua vettä, joka ei johda säh- köä. (Onko siis kyseessä väärä impedanssi?) Mutta kun sekaan pannaan ripaus suolaa niin jopa tuli johde.

Eniten noita konkkia lienee kuitenkin antennin alapäässä. On hajallaan kapasitanseja joka mutkassa. Antenni kulkee rautojen vieritse jne. Tässä kyseisessä tapauksessa toinen lähetin vielä vireessä olevana muodosti kait imupiirinkin. Tämä sotki lähettimen näkemät impedanssit niin että antenniin ei suostunutkaan menemään kuin osa sinne aiotusta.

Siitä seurasi että katsastaja ei ollut tyytyväinen.

Osan virran noususta aiheutti myös eristeiden putsaus. Ja vanhan eristimen vaihto teflon- tankoon.

Tuohon esimerkkinä mainit- tuun palkkapolitiiseen asiaan se ei tuonut muutosta. Mutta se on taas oma vika; on kuulemma gangwei satamassa sitä varten että siitä pääsee maihin... Jollei homma miellytä. Näissä anten- niasioissa on sama vika; jollei antenni miellytä lähettintä niin se on saatava ainakin näyttä- mään siltä että se miellyttää.

Näin se maailma pelaa.

Maalla, merellä ja taivaassa.

Helmikuun 1. päivänä 1982 kello 00.00 aloittaa merenkulun yleismaailmallinen INMARSAT-tietoliikennesatelliittijärjestelmä toimintansa. Tällöin avataan yhteydet kansainvälisen kiinteän puhelin- ja telexverkon sekä INMARSAT-satelliittipäätteillä varustettujen laivojen välillä. Samalla siirtyy nykyinen MARISAT-järjestelmä INMARSAT:ille. Yhteydet tulevat kansallisista verkoista riippuen olemaan joko tilaajavalintaisia tai niin sanottuja puoliautomaattisia. Lopulliseen järjestelyyn päästään kuitenkin vasta syksyllä '82. Laivoilta Suomeen pääsee tilaajavalintaisesti sekä puhelimen että telexillä, kun sen sijaan puhelut Suomesta laivoille ovat laskutussyistä toistaiseksi puoliautomaattisia.

Suomi on yhdessä muiden pohjoismaiden kanssa sopinut norjalaisen Eik'issä sijaitsevan maa-aseman yhteiskäytöstä. Tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi Suomesta laivalle soitetta- va puhelu kulkee Eik'in ja satelliitin kautta laivaan. Puhelun kuuluvuus tulee matkasta riippumatta olemaan aivan yhtä hyvä kiinteillä yhteyksillä. Satelliittiyhteydet turvaavat puhelinsalaisuuden.

Eik'in maa-asema välittää liikennettä Intian valtameren alueen satelliitin peittoalueella olevien laivojen kanssa. Globaalin peiton saavuttamiseksi pohjoismaat ovat sopineet Ison Britannian (Atlantin alue) ja Singaporen (Tyynen valtameren alue) kanssa näiden rakentamien maa-asemien ja Eik'in vastavuoroisuuteen perustuvasta käytöstä.

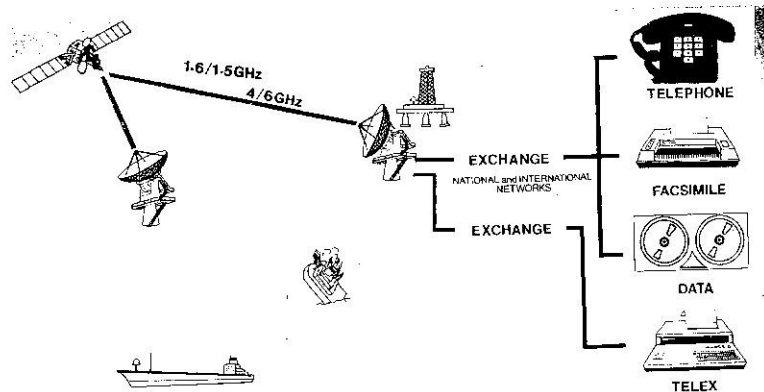
Eik'in maa-asema joutuu kuitenkin odottamaan noin kolme viikkoa ennen kuin järjestelmä "ottaa sen vastaan". Aluksi Intian valtameren alueella ei vielä ole Eik'ille sopivaa INMARSAT-satelliittia (paikoitettaneen syyskuussa '82), joten Eik suunnaa-

taan toistaiseksi kohti Atlantin alueen satelliittia.

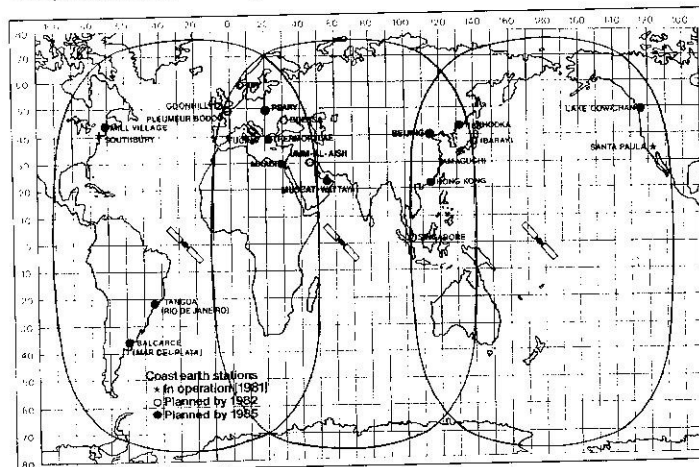
Ison Britannian maa-asema, Goonhilly, valmistuneen kesäkuussa 1982 ja Singapore lokakuussa 1982.

Toistaiseksi Suomi hyötyy satelliittijärjestelmästä melko vähän, sillä ainoassakaan suomalaisessa laivassa ei vielä ole satelliittipäätettä. Ulkomalaisia, satelliittipäätteellä varustettuja laivoja on kuitenkin jo noin 1000. Näiden alusten ja Suomen välillä on jonkin verran liikennettä.

INMARSAT-järjestö perustettiin 1979 ja Suomi on yksi perustajajäsenistä. INMARSATissa on 36 jäsentä, joista suurimmat ovat USA, Neuvostoliitto, Iso Britannia ja Norja. Tämä järjestö omistaa tai vuokraa satelliitit ja ohjausmaa-asemat. Järjestössä mukanaolevat telehallinnat omistavat maa-asemat, alusten satelliittipäätteet ovat joko varustamoiden tai telehallintojen omistamia. Suomalaisiin aluksiin mahdollisesti asennettavat satelliittipäätteet tulevat varustamoiden hankittaviksi.

Inmarsatin palvelumuodot: Hätä/turvallisuus, puhelu, telex, sanomat, datasiirto eri nopeuksilla, faksimile.

Toimipaikkakaavio. Satelliitit varasatelliitteineen ovat "paikallaan pysyviä" 36000 km päiväntasaajan yläpuolella olevia välitysyksikköjä. Kaaviosta ilmenee maa-asemien valmistusaikataulu.

Liiton hallituksen kokouksia on pidetty tammikuun 6. ja helmikuun 9. päivänä. Hallituksen koulutustyöryhmä on kokoontunut joulukuun 7. ja tammikuun 22. päivinä.

Uusi jäsen

Eero Vuorio, jäseneksi 14.12.1981 jäsennumerolla 1569.

Ansiokehitystakuuneuvottelut

Kevään 1981 työehtosopimusratkaisuun sisältyvät ansiokehitystakuuneuvottelut aloitettiin tammikuun 25. päivänä työntekijäjärjestöjen ja varustamoyhdistysten kesken. Samassa yhteydessä oli esillä myös palkantarkistusindeksin laukeaminen 1.2.82 alkaen. Neuvotteluja jatketaan. Tässä yhteydessä todettiin, että järjestöjen ja varustamoyhdistysten kesken on olemassa seuraavat työryhmät:

30 päivän laskemisen työryhmä, tilastotyöryhmä, työaikatyöryhmä, YT-lain seurantaryhmä sekä tiedotustyöryhmä.

Järvenpään tutkanhuoltokurssit

27.1. saatiin työvoimaministeriöstä tieto, että kevään kaksi tutkanhuoltokurssia ja kaksi elektroniikan mittaukset ja komponentit kurssia on hyväksytty työllisyyskursseiksi. Päivämäärät ovat muistini virkistämiseksi: tutkanhuoltokurssit 8.2.-19.2. ja 22.3.-2.4. Elektroniikanmittaukset ja komponentit 1.3.-12.3. ja 19.4.-30.4. Kursseille hakeudutaan paikallisen työvoimatoimiston kautta.

Cross Trade-seminaari

MEPA järjesti 3.2. koulutustilaisissaan Katajanokalla Cross Trade seminaarin jossa käsiteltiin kolmansien maiden välisessä liikenteessä olevien merenkulkijoiden olosuhteita ja heidän keskuudessaan suoritettua kyselytuloksia. SR:n puolesta seminaariin osallistuivat Bertel Österlund ja Esko Heino.

Svensk sammandrag

Förbundets styrelse har sammanträtt den 6 januari samt den 9 februari. Styrelsens utbildningsarbetsgrupp har sammanträtt den 7 december samt den 22 januari.

Ny medlem

Eero Vuorio, medlem från den 14.12.1981 med medlemsnummer 1569.

Löneutvecklingsgarantiförhandlingar

De i förra vårens löneuppgörelse ingående förtjänstutvecklingsgarantiförhandlingarna mellan sjöfartens arbetstagarorganisationer och redarföreningarna inleddes den 25 januari. I detta sammanhang var även frågan om lönejusteringsindexets 0,6 % från den 1.2.82 uppe till diskussion. Förhandlingarna fortsätter. Dessutom konstaterades, att det mellan sjöfartens arbetsmarknadsorganisationer existerar följande gemensamma arbetsgrupper: 30 dagars arbetsgruppen, statistikarbetsgruppen, arbetstidsarbetsgruppen, samarbetslagens uppföljningsarbetsgrupp samt informationsarbetsgruppen.

Radarsevicekurserna i Järvenpää

Den 27.1. erhöles besked från Arbetskraftsministeriet om att vårens två radarsevicekurser och två elektronikmättnings och komponentkurser har godkänts som sysselsättningskurser. Tidpunkterna är: Radarsevicekurserna 8.2-19.2. och 22.3-2.4. Elektronikmättningskurserna 1.3-12.3 samt 19.4-30.4. Ansökningar till kurserna via den lokala arbetskraftsbyrån.

Cross Trade-seminarium

SSB anordnade den 3.2. i sina skolningsutrymmen på Skatudden ett Cross trade-seminarium i vilket man behandlade de i cross trade trafik verksamma sjöfararnas situation och resultatet av en bland dem gjord förfrågan. Från SR:s sida deltog i seminariet Bertel Österlund och Esko Heino.

Kuolleita

Tammikuun 9 päivänä 1982 kuoli liittomme vanhin jäsen radiosähköttäjä Allan Johannes Henriksson, synt. 11.7.1892 Turussa. Ilk. kansainvälisen radiosähköttäjä tutkinnon hän suoritti 7.5.1921. SR:n jäsen 8.5.1921 alkaen. Radiosähköttäjä 1919-55 jäänmurtajissa Väinämöinen, Sampo, Voima, Sisu, Tarmo, Apu ja Jääkarhu sekä lyhyemmän ajan kauppalaivoissa Hebe, Helios ja Argo. Käynyt 1,5 vuotta Tampereen tekn. opistoa 1915-16. Lennätinvirkamies ja reviisoritutkinto 1916. Reviisorina 1916-18 Helsingin, Hangon ja Kotkan lennätinkonttoreissa. SR:n hallituksen varajäsen 1924-26. Eläkkeellä vuodesta 1955.

Ceylonilainen visiitti

1. lokakuuta 1981 julisti Suomen Merimies-Unioni saartoon Koverhariin saapuneen singaporelaisen mukavuuslippulaivan Mercuryn (SbEL, ex Lovinda). Tällä Panaman lipun alla purjehtivalla aluksella oli nimittäin maksamattomia palkkoja laivan edelliselle miehistölle 75 000 dollarin verran. Mercuryssä oli ollut eräänlainen kapina, ja porukkaa oli karannut laivasta edellisellä matkalla.

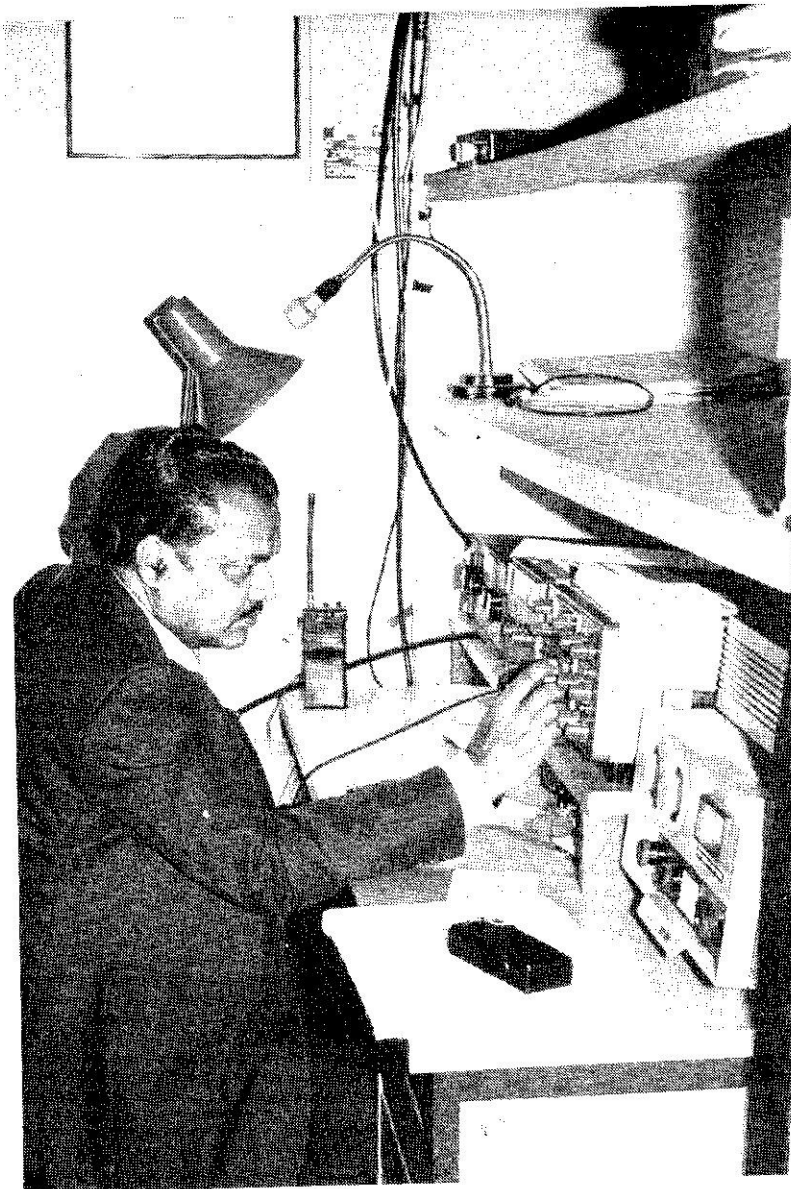
Maksoihan varustamo sitten palkat, kun laiva oli seissyt liki kuukauden puoliksi malmilastistaan purettuna Koverharissa, törmännyt siinä sivussa pariin laivaan satamasiftausten aikana ja joutunut takavarikkoon Etelä-Suomen Laivan toimesta, ms Pirkkola kun oli silloin saanut telakkamatkaan vieneitä vammoja.

Ei kuitenkaan niin pahaa, ettei siitä erälle koituisi hyötyäkin. Niin Mercuryn kipinä, tämän xyl sekä allekirjoittanut perheineen olivat nimittäin kovasti tyytyväisiä saartoon. Laivan viipyessä pitkään satamassa tarjoutui tälle ceylonilaispariskunnalle tilaisuus vierailla suomalaisten ammatti- ja harrasteveljien ja -sarten luona ja tutustua maahan ja kansaan, sekä allekirjoittaneelle tilaisuus tavata ammattivelj vaimoineen kaukaa vierailta mailta ja esitellä heille suomalaista elämänmuotoa ja Helsingin sunnuntaiarkea.

Olimme jo radioitse sopineet tämän Ceylonin eli Sri Lankan pääkaupungista Colombosta koitoisin olevan opr. Shanti Pereran kanssa nokkakusosta. Hän on nimittäin paitsi kipinä myös innokas radioamatööri — 4S7 WP — ja hänellä on moniin sikäläisiin ammattiveljiinsä verrattuna selkeä ja hyvä morsekäsiala. Hän tuntui siis aivan kiinnostavalta tuttavuudelta. Hän xyl:insä Neomi taas oli ammatiltaan englanninkielen opettaja, joten kieli- vaikeuksia ei syntynyt.

Niinpä Shanti ja Neomi hyppäsivät junaan 3. lokakuuta lauantaiamuna ja päätyivät aikanaan Helsingin rautatieasemalle, jossa olin heitä vastassa 6-vuotiaan Ulla-tyttäreni kanssa. Tunnistamisvaikeuksia ei ollut,

sillä mustahiuksisen, tummaihoisen ja pitkään siniseen sariin pukeutuneen Neomin ja yhtä tumman, joskin kansainväliseen miesten asuun vaateetun Shantin erotti jo kaukaa.

Shanti OH2 BGD:n asemalla yrittämässä yhteyttä Sri Lankaan 14 mHz:illä (MP).